

Lietuvj pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gy-
venimas tau šypsosis.
Visus žygius paremk
kilnia žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios
lietuvis privalo dirbti tau-
tinius darbus. Svarbiau-
sias lietuvis palaikymui
nėra tauti-
sauds.

LIII. METAL. 92 (681) N. Telephone: Evergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ŠESTADIENIS, 1939 M., BALANDŽIO-APRIL 22 D.

ŠIANDIEN

Laidonerio pareiškimas
Ar Ispanija gali kariauti
Vienas tremtinis į Vilnių
Ar duos Lenkija ginklus?

J. KRÖZE

Amerikos ir užsienio spauda keleta kartų skelbė, kad Lietuva turi dėtis prieš kurios nors didelės valstybės. Vieni teigė, kad Lietuva dėtis prieš Romos Berlyno ašies, o kiti, kad prieš Londono, Paryžiaus, Varšuvos sąjungos. Mes, tačiau, visą laiką tvirtinome, kad Lietuva pasiliks neutrali. Dabar į Varšuvą atvykęs Estijos kariuomenės vadas Gen. Laidoneris mūsų išvadą patvirtina. Jis Beckui pareiškė, kad Pabaltijo Sąjunga: Lietuva, Latvija ir Estija nenori kitų valstybių garantijų, kurios įtrauktų kurią nors iš jų į vieną ar kitą sąjungą su didelėmis valstybėmis.

Laikraščiai rašo ir žmonės kalba, kad Ispanija rengiasi kariauti su Prancūzija ir Anglija. „Kažin? Reikia tik žvilgtelėti į nuostolius ir Ispanijos pilietinio karo statistiką ir tuojau kils abejonė, ar Ispanija nori kariauti. Ispanų pilietiniame kare dalyvavo apie pusantro milijonų kareivių, kurių apie 650,000 užmušti ir daugiau kaip milijonas sužeistų. Benamių yra per du milijonus žmonių, civilinių gyventojų žuvo per 300,000, sugriauta 12,300 namų ir 4,000 tiltų, 1,750 fabriku. Karas grynais pinigais kainavo 300 milijonų dolerių. Ar valstybė, kuri taip nukentėjo gali norėti didesnio ir žiauresnio karo?

Dr. Pajaujįs Klaipėdoje su savo sėbrais leido savaitrašį „Bendras Žygis“, o vėliau „Žygis“. Tas laikraštis buvo griežtai nusistatęs prieš buvusią ir dabartinę Lietuvos vyriausybę ir, žinoma, kartu, galbūt netiesioginiai patarnavo Klaipėdos vokiečiams. Dabar, kai vokiečiai Klaipėdą atsiėmė, tai ir Pajaujįs nebeliko vietos Klaipėdos Krašte. Vilniaus laikraščiai skelbia, kad jis vyksta į Vilnių apsigyventi.

Atrodo, kad Estijos kariuomenės vado Laidonerio misija į Varšuvą surišta su Lietuvos, Latvijos ir Estijos krašto apsauga. Laidoneris, esą, ilgai kalbėjęs su Lenkijos Maršalu Smigly-Rydz ir to pasikalbėjimo išdavoje Lenkija pasižadėjo toms trims valstybėms teikti ginklų, amunicijos ir karo lėktuvų, jeigu tų valstybių nepriklausomybės kiltų pavojus. Nežiūrint tų pasižadėjimų Pabaltijo valstybės nepriėmė Lenkijos pasiūlymo garantuoti jų sienas, nors ginklus, žinoma, priims.

Vakar Berlyne minint Adolfo Hitlerio 50 metų amžiaus sukaktuves jo pirmasis leitenantas Goeringas pareiškė, kad Hitleris yra žymiausias vokiečių Vokietijos istorijoje, o antrasis leitenantas Goebbelsas pabrėžė, kad legenda apie Hitlerį ir jo galybę tolymiausias pasaulio užkampius pasiekia. Tų kalbų klausė ir svetimų valstybių atstovai, jų tarpe ir Lietuvos. Anglai, prancūzai, amerikiečiai ir lenkai nedalyvavo. Tos valstybės, kurios dabar yra nacių nemalonėje nebuvo kviestos.

Mussolinis tuo tarpu Romoje pareiškė, kad spaudos kampanijos, šmeižtai ir mesiojiskai

KATKAUSKAITĖ DAINUOS PASAULINĖS PARODOS WAGNERIO OPEROSE

NEW YORK, bal. 21 d. — Ryšium su New Yorko Pasauline Paroda šią vasarą Metropolitan Opera rengia visą eilę Wagnerio operų, kuriose daugiausia dalyvaus Amerikoje gimę dainininkai. Tarp pažymėtų dalyvių Wagnerio operose yra ir Amerikos lietuvaite Ona Katkauskaitė-Anna Kaskas.

POVANDENINIS LAIVAS KANADOS PAKRĄŠČIUOSE

HALIFAX, bal. 21 d. — Prieš keletą dienų Kanados žvejai toli jūroje, Kanados pakraščiuose sako pastebėję povandeninį laivą. Juos pamatęs laivas būk pasinėres. Apie tai buvo pranešta pakraščiu sargybai, bet laivo nepavyko surasti. Dabar vėl gauta pranešimas kad povandeninis laivas pastebėtas arčiau Kanados pakraščiu. Kanados pakraščiu sargyba pasirodė išsiųsti vieną karo laivą naikintoją to misteriško povandeninio laivo ieškoti.

Nusivylė. — Grovienė Haugwitz-Reventlow, buvusi Barbara Hutton, kuri neseniai gavo divorso nuo savo vyro, Danijos grovo. Ji dabar grįžo gyventi Amerikoje.

LINDBERGHO ŽMONA IR SŪNUS ATVYKSTA

LE HAVRE, Prancūzija, bal. 21 d. — Lakūno Lindbergho žmona ir du vaikai vakar išvyko į laivą Le Havre uoste ir išvyko į New Yorką, kur jie ilgesni laiką gyvens.

KARALIAUS SVEIKINIMAS HITLERIUI

LONDON, bal. 21 d. — Nežiūrint, kad anglų atstovai nebuvo kviešti į Kanclerio Hitlerio gimtadienio minėjimą, Anglijos karalius asmeniniai pasiuntė jam tų sukaktuvių proga sveikinimo telegramą.

atsišaukimai (suprask Rooseveltui atšišaukimas) nedaro jam jokio įspūdžio. „Mes, — esą, — turime šaltą protą, vyrus ir jėgą, kuri visiems apgins taiką kartu ir mums laidos taiką ir ramybę“.

SVietimo ministras dr. Leonas Bistras

VOKIEČIAI STATYS TURKIJAI KARO LAIVYNO BAZĖ

ISTANBUL, Turkija, bal. 21 d. — Vokietijos privatinės įmonės laimėjo varžytynės pstatyti Turkijai didelę naują karo laivyno bazę, kuri kainuos apie dvyliką milijonų dolerių.

DIDELIS KARJUOMENĖS PARADAS BERLYNE

BERLIN, bal. 21 d. — Vakar Hitlerio 50 metų amžiaus sukaktuvių proga Berlyne įvyko milžiniškas kariuomenės paradas, kuriame dalyvavo keturios pilnai ginkluotos kariuomenės divizijos ir 170 karo lėktuvų. Paradą užsitęsė keturias ir pusę valandas.

PASIRAŠOMA LĒKTUVINĖ PASKOLA

VILNIUS. — Visoje Lenkijos valstybėje dabar yra imama lėktuvinė paskola, kuri bus suvartota valstybės priešlėktuvinei apsaugai. Tai paskolai propaguoti ir Vilniuje yra sudarytas komitetas. To komiteto rūpesčiu, balandžio 4 d. į Vilniaus Vaivadijos Istaigą buvo sukviešti visų Vilniaus valdinių, savivaldybės, religinių, mokslo, meno, ūkio, prekybos, pramonės įstaigų, spaudos ir organizacijų atstovai. Vilniaus vaivadijos Priešlėktuvinės Paskolos komisaras pulk. Buhušas-Šiška jiems perskaitė atšišaukimą, kuriuo raginama šiuo netikru laiku remti valstybės priešlėktuvinę apsaugą ir tam reikalui pirti lėktuvinės paskolos bonus ir duoti Tautinės Apsaugos Fondui aukų.

Lėktuvinės paskolos bonai pradėta pirkinti visose Vilniaus finansinėse įstaigose balandžio 5 dieną.

KAIP MOKOSI LIETUVOS DARBININKAI

KAUNAS. — Švietimo ministerija nuo šių mokslo metų pradėta pirkinti visose Lietuvos finansinėse įstaigose balandžio 5 dieną. Progimnazijoje šiais metais yra tik dvi pirmosios klasės, kuriose mokslas einamas pagal reformotąją gimnazijų programą. Kitais metais bus steigiami antroji, vėliau ir trečioji klasė. Šiuo metu progimnazijoje mokosi 81 darbininkas: 47 vyrai ir 34 moterys. Juos moko 6 mokytojai. Vienoje klasėje mokosi tik vyrai, o kitoje moterys ir vyrai. Mokslas prasideda kiekvieną vakarą pusę šešių ir būna, kaip paprastai, po 5 pamokas. Darbininkai už mokslą moka po 7,5 litus per mėnesį, o ne darbininkai 15 litų. Progimnazijoje mokosi darbininkai įvairaus amžiaus, pradedant nuo 17 metų ir baigiant per keturiasdešimt.

MUSSOLINIS SAKO, KAD KARO NEBUS PER TRIS METUS

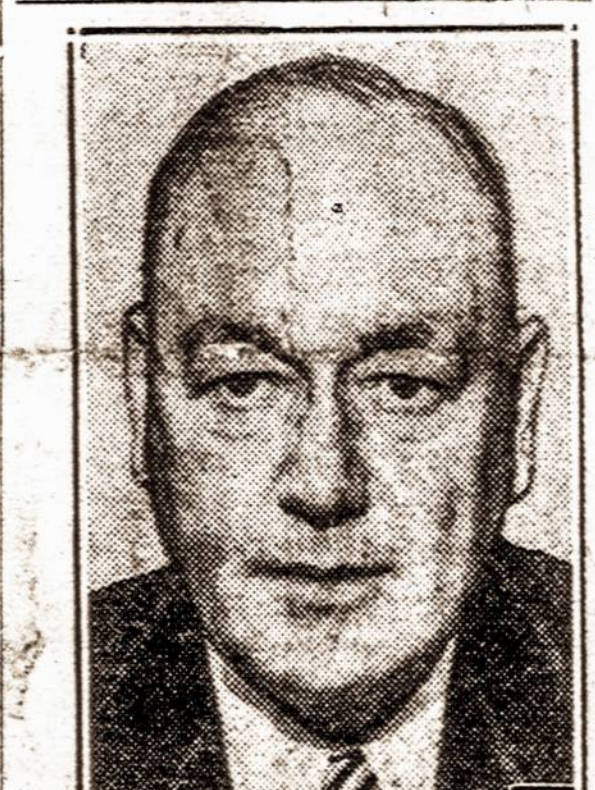
ROMA, Italija, bal. 20 d. — Italijos diktatorius Mussolinis pareiškė, kad Italija nelaukia ir nesirengia karui dar tris metus. Esą, įsigi Italija lauktų karo, tai dabar nesirengtų milžiniškai tarptautinei pasaulinei parodai, kuri įvyks Romoje 1941 metais. Tai parodai surengti jau dabar paskirta ke-liolika milijonų dolerių.

ŠAUKIA JAUNIMA KARO TARNYBAI

BERLIN, bal. 21 d. — Vokietijos vyriausybė pašaukė karo tarnybai visus jaunuolius gimimusius 1920 metais ir dalį gimusių 1919 ir 1918 metais. Vokiečiai gimę sudėtų krašte taip pat turi stoti į kariuomenę.

10,000 DOVANŲ HITLERIUI

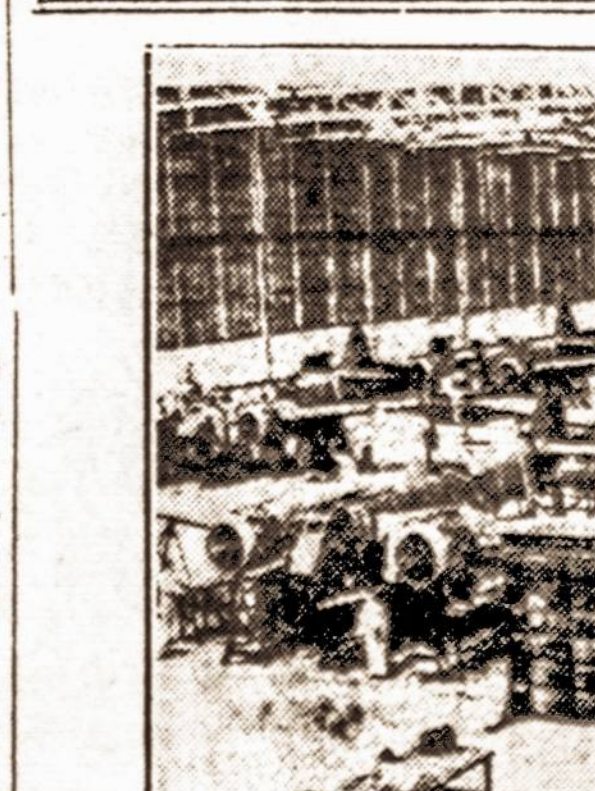
BERLIN, bal. 21 d. — Vokietijos Kancleris Hitleris, savo 50 metų amžiaus sukaktuvių proga gavo daugiau kaip 10,000 dovanų. Tarp jų buvo iš marmuro nukaltas aras, Bismarko paveikslas, daug paveikslų ir kitų dovanų.

Senatorius. — James Michael Slattery, Illinois valstybės gubernatoriaus paskirtas senatorium vietoj mirusio James Hamilton Lewis.

Rūpinasi žydų pabėgėlių ir Klaipėdos krašto emigracija Palestinon

KAUNAS. — Lietuvos žydų Palestinos žinyba ryšium su masiniu žydų pabėgimu iš Klaipėdos krašto šiomis dienomis kreipėsi telegrafu į specialų žydų emigracijos komitetą Londone į pasaulinę žydų sionistų organizaciją su prašymu kuo skubiausiai suteikti galimybės daliai Klaipėdos krašto žydų pabėgėlių išemigruoti Palestinon. Esą, yra nemaža tokių žydų pabėgėlių, kurie pageidautų emigruoti ir jais rūpinasi Palestinos žinyba Lietuvoje.

Britų bombonešiai. — Anglijos karo aviacijos dirbtuvėse dieną ir naktį statomi nauji karo lėktuvai daugiausia naikintojai ir bombonešiai. Čia matyti viena dirbtuvė, kuri stato naujus bombonešius.

Susiekimo ministras inž. Kazys Germanas

VOKIEČIŲ KARO LAIVYNAS PRAPLAUKĖ PRO ANGLIJĄ

LONDON, bal. 21 d. — Vokiečių karo laivynas, kuris iš Kiel išplaukė į Ispanijos vandenį pavasario manevrams, vakar p avakare atplaukė į Lamanšą ir į Atlanto vandenyną, kuris Ispanijos pakraščiuose laikys manevrus. Galimas daiktas, kad vokiečių laivynas vėliau plauks ir į Viduržemio jūras.

LINDBERGHAS TARĖSI SU ROOSEVELTU

WASHINGTON, bal. 21 d. — Lakūnas pulk. Lindberghas, kuris dabar jau tarnauja J.A.V. kariuomenėje, vakar apie valandą laiko tarėsi su Prezidentu Rooseveltu. Manoma, kad jie kalbėjo Amerikos aviacijos reikalais.

Min. Pirm. pavaduotojas K. Bizauskas eina švietimo ministro pareigas

KAUNAS. — Kovo 31 d. min. pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas perėmė iš atšistatydinusio švietimo min. prof. J. Tonkūno pareigas. Perimant pareigas dalyvavo Ministerijos generalinis sekretorius, Ministerijos direktoriai ir atsakingieji valdininkai. Pareigų perdavimo proga, buv. švietimo min. prof. Tonkūnas ir min. pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas pasakė atšinkamas kalbas.

AUTOMOBILIŲ FABRIKAS KAUNE

KAUNAS. — Tarp amerikiečių lietuvių b-vės „Amli“ ir Fordo atstovo susitarta Kauno priemiestyje steigti automobilų fabriką. Taip praneša „D. N. F. L.“.

Anksčiau tokį fabriką buvo manoma įsteigti prie šventosios uosto.

SOVIETŲ SAJUNGA SUKINKA DĒTIS PRIĒ EUROPOS TAIKOS BLOKO

Litvinovas įteikė Anglijai ir Prancūzijai savo pasiūlymą ir Rusijos prisidėjimo sąlygas

LONDON, bal. 21 d. — Iš patikimų šaltinių praneša, kad Sovietų Sąjunga įteikė Anglijai ir Prancūzijai savo pasiūlymą ir sąlygas, kuriomis ji sutiktų dėtis prieš Europos taikos bloko, sustabdyti tolymesnius Italijos ir Vokietijos žygius. Nors tie kontrpasiūlymai mums nežinomi, bet Anglijos ir Prancūzijos diplomatai juos svarsto ir galima manyti, kad su kai kuriomis pataisomis netrukus susitarimas bus įvykdytas.

Tuo pačiu metu vedamos derbybos su Turkija, kurios, sakoma, progresuoja labai gerai. Vokietijos Kancleris Hitleris pasiuntė paklausimus visoms mažoms valstybėms, kurių sienos sueina su Vokietija. Jis nori žinoti ar tos valstybės jaučią kokį nors pavojų iš Vokietijos pusės. Gavęs atsakymus, Hitleris atsakys J.A.V. Prezidentui Rooseveltui į jo atšišaukimą.

Dėl tu paklausimų Prancūzijos Užsienio Reikalų Ministras Bonnett sako, kad dabar aišku kokį atsakymą Vokietijai duos Rooseveltui. Jis greičiausiai sakys, kad ne Rooseveltas reikalauja kištis į Europos reikalus, tuo labiau, kad mažos valstybės jo užtarimo neprašė. Žinoma, neabejojama, kad mažosios valstybės atsakys, jog joms negresia pavojus iš Vokietijos pusės, bijodamos, kad Vokietija vėliau joms už tai nekeršytų.

Kur bus statomas pirmasis lietuviško cemento fabrikas

ŠIAULIAI — Lietuvos Energijos Komiteto žemės turams tirti komisijos pavedamas inž. Domaševičius buvo sudaręs cemento fabriko parengiamąjį projektą, kuris komiteto posėdžiuose buvo išsamiai aptartas ir priimtas parengiamajam vykdymui. Tačiau šio projekto vykdymas kol kas sulaukys, nes norima išaiškinti, ar nedėtų tiksliau lietuviško cemento pirmąjį fabriką statyti Mažeikių apskrityje. Mat čia yra didasi klinčių ištekliai, delto ir parinktoji medžiaga — cechsteino klintys — yra vienosdesnė. Šiems klausymams paaiškėjus, bus galutinai nuspręsta, kur ir kokio tipo bus pirmas lietuviško cemento fabrikas.

Anglijos karalienė jau ruošiasi kelionei į Ameriką. Ji vakar ir šiandien kelionei pirkosi drabužių.

Kariuomenėje. — Lakūnas Charles Lindberghas, kurio šiomis dienomis paimtas karo tarnybai. Jis apžiūrės višias Amerikos karo aviaciją ir vėliau įteiks karo vadovybei savo pasiūlymus, kaip ją galima pagerinti.

ŠAUDYMO KLUBO VALDYBOJE IŠRINKTAS LIETUVIS

BALTIMORE, Md., bal. 21 d. — Šiomis dienomis Baltimorės šaudymo klubas išrinko naują valdybą, į kurią įeina ir vienas lietuvis A. W. Dumsa. Klubą sudaro daugiausia federalinės valdybos tarnautojai.

ANGLIJOS KARALIUS KVIEČIA ROOSEVELTĄ Į ANGLIJĄ

LONDON, bal. 21 d. — Anglijos karalius ir karalienė pasiuntė Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentui ir jo žmonai oficialų pakvietimą atvykti pavišėti į Angliją ir aplankyti karalių ir karalienę.

KLAIPĒDOS KRAŠTO PABĒGĒLIŲ BŪSIA IR VILNIUJE

VILNIUS. — Klaipėdos kraštui perėjus į vokiečių rankas, tūkstankiai lietuvių pabėgėlių išsikirstė po visą Lietuvos kraštą. Dabar lenku laikraščiai rašo, kad kai kurie pabėgėliai ketina persikelti į Vilniaus kraštą. Jau minimos ir kai kurių pavardės — pirmiausia dr. J. Pajaujo, kuris priklauso Klaipėdos krašte veikusiai lietuvių aktyvistų grupei.

AMERIKA STATYS GREITAI TRANSPORTINĖ LAIVĄ

WASHINGTON, bal. 21 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė ir karo valdybė jau kuris laikas planuoja pastatyti didelį transportinį laivyną karo reikalams. Visi laivai numatomi statyti ne dideli, bet labai greitai, kad karo metu galėtų greičiau ir lengviau pabėgti nuo priešų laivų. Laivai būtu nuo 900 tonų iki 11,000 tonų talpos.

ORAS

NUMATOMA: Giedra. Pirmarpiais lietaus krituliai. Mažas pasikeitimas temperatūroje. Saulė teka 5:09, leidžiasi 6:41. Dienos ilgis 13 val. 24 min.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Metams (7.00), Pusci metų (13.75), Trims mėnesiams (22.00), Vienam mėn. (30.90)

Viešasis reikalavimas adresuokite: Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS KARIUOMENĖ BUVO PASIRYZUS KOVOTI UŽ KLAIPĖDĄ

(Mūsų specialaus korespondento pranešimas)

KAUNAS, bal. 3 d. — Kad ir labai sujaudintas ir išsiblaškęs dėl pastarųjų dienų įvykių Lietuvos gyvenime, vis tik noriu bent pripuolamai pasidailinti žiniomis su VIENYBĖS skaitytojais kaip mes pergyvenome ir dar tebegyvename Klaipėdos krašto pagrobimo smūgį. Iš gaunamų Amerikos lietuvių laikraščių galiu apytikriai sužinoti kaip jūs išgyvenate tą skaudų smūgį, kurį žaibo greitumu krito Lietuvai piktasis jos kaimynas. Tokiu netikėtu smūgiu dar visi tebesame apgluštinti ir nepajėgiame pilnai susivokti, kas čia ištikrųjų atsitiko...

Malonu jausti, kad Amerikos lietuviai taip gyvai išgyvena tas tragiškas lietuvių tautos valandas, kurių baisumui nusakyti trūksta žodžių... Ne esant politikui ir nesuivokiant diplomatijos srityje, sunku kai kas mano galvai suvirkinti, kodėl atsitiko taip, o ne kitaip. Bet galiu atvirai pasakyti, kad visa Lietuvos kariuomenės karininkija Klaipėdos atpūtimo momentu buvo savotiškai karinga nuotaika užsidedusi: žūt būt, bet Klaipėdos be kovos neatiduoti! Tas pats užsidedimas ryškiai liepėjo ir kareiviuose.

Kai karininkai sužinojo vyriausybės sprendimą be kovos Klaipėdą atiduoti vokiečiams, kilo kariuomenėje toks nepasitenkinimas, kad buvo prisibijama, jog kariuomenė gali nepaklausti vyriausybės sprendimo. Buvo viešai reikiamas noras priešintis vokiečiams ir pigiai neatiduoti Klaipėdos krašto. Tas, žinoma, būtų išsąskę ginkluotą pasipriešinimą ir karą, bet pasaulis būtų bent pamatęs lietuvių tautos atkaklumą prieš germanų invaziją, kuri sudaro visą mūsų istoriją. Juk viskas buvo paruošta, kiek vykusiai protas tokiais momentais gali planuoti, net pačios smulkmenos buvo numatytos. Ir kada mūsų kariuomenė turėjo trauktis iš Klaipėdos ir krašto, stačiai nepakeliamu skausmu visi degė ir labai sunku buvo susivaldyti ir išgyventi tą pasidavimą. Bet taip įvyko. Klaipėdos kraštas atiduotas be šūvio...

Tarytum piktos likimo patvarkymu Lietuvą pradėjo persekioti kovo mėnesis: pernai lenkai, šiemet vokiečiai. Nors visi nusimanoma, kad čia yra pasaulinių įvykių paseka, bet mūsų visuomenėje aiškiai jaučiamas nepasitenkinimas mūsų vyriausybės sprendimu. Šiandien visi naujieji ministrai prisiekė Respublikos Prezidentui ir po priesaikos nuvyko į Seimą perskaityti Ministrų Tarybos deklaracijos. Vyriausybės deklaracija, kurios nuoraša siunčiama kartu. Seimas priešėjeje ir man teko laimės dalyvauti ir p. Alanto rūpesčiu turėjau labai garbingą vietą. Tai pirmu kartu dalyvavau Lietuvos Seime, nors Jungt. Amerikos Valstybių kongrese Washingtono teko būti du kartus. Turiu pasakyti, kad Lietuvos Seimo nariai savo veikla ir užsilaikymu daro ne kiek nepastebintą įspūdį už Amerikos kongreso posėdžius. Tik žinoma, skaičiuje yra didelis skirtumas.

PRANAŠAUJA HITLERIO DIKTATURAI GALĄ ŠIAIS METAIS

Lenkų laikraštis Polonia patiekia labai įdomius aritmetikos pranašavimus Hitleriui. Paima Vokietijos pagrobto Českoslovakijos buvusius du valdonus ir Vokietijos du valdonus ir padaro sekantį apskaitliavimą: Buvusis Českoslovakijos prezidentas Masarikas gimė 1850 m., pašauktas Českoslovakiją valdyti 1918 m., išbuvo prezidentu 17 m., pasitraukė iš urėdo turėdamas 85 metus amžiaus. Šiuos visus skaičius sudėjus gauname 3870 galutiną skaitlinę, o ja padalinę pusiau gauname 1935, kas sudaro prez. Masariko pasitraukimo iš urėdo metų skaitlinę.

Buvusis Vokietijos kaizeris Vilhelmas II gimė 1859 m., užėmė sostą 1888 m., viešpatavo 30 m., nuvirto nuo sosto turėdamas 59 metus amžiaus. Sudėjus šias skaitlines gauname 3836 galutiną skaitlinę, kuri padalinus pusiau gauname 1918, tai yra tų metų skaitlinę, kuriais kaizeris nuvirto nuo sosto.

Vilnijos vaizdai. — Zavingas g amtos kampelis ties garsiąja Trakų pilimi.

SVARBUS LIETUVOS SEIMO POSĖDIS

KAUNAS, bal. 5 d. — Atvykau į Kauną kovo 29 d. ir tuojuo rengiausi ką nors pranešti VIENYBĖI, bet ikišiol vis laiko neturėjau. Tiesa, skubius pranešimus tą pat dieną išvykstantiam į Ameriką įdaviau p. Vasiliauskui, kad perduotų VIENYBĖS redaktoriui ir tikėjosi, kad jį laiškas gavote. Taip pat gal jau žinote, kad p. Vasiliauskas atvyko į Ameriką paruošti dirvą artisto Kipro Petrausko koncertų maršrutui Amerikoje.

Įvairiais reikalais taip buvau užimtas, kad parašyti nieko negalėjau, o čia yra labai daug dalykų, apie kuriuos būtų galima ir net reikalinga parašyti ir painformuoti Amerikos lietuvius. Todėl skubu bent pripuolamai keliais sakiniais pasidailinti su VIENYBĖS skaitytojais.

Šiandien visi naujieji ministrai prisiekė Respublikos Prezidentui ir po priesaikos nuvyko į Seimą perskaityti Ministrų Tarybos deklaracijos. Vyriausybės deklaracija, kurios nuoraša siunčiama kartu. Seimas priešėjeje ir man teko laimės dalyvauti ir p. Alanto rūpesčiu turėjau labai garbingą vietą. Tai pirmu kartu dalyvavau Lietuvos Seime, nors Jungt. Amerikos Valstybių kongrese Washingtono teko būti du kartus. Turiu pasakyti, kad Lietuvos Seimo nariai savo veikla ir užsilaikymu daro ne kiek nepastebintą įspūdį už Amerikos kongreso posėdžius. Tik žinoma, skaičiuje yra didelis skirtumas.

Lietuvos Seimą iki dabar sudarė 49 atstovai, bet dabar atpuolus 3 Klaipėdos krašto atstovams, paliko tik 46 atstovai. Matėsi 8 tušios Seimo atstovų kedės, kas reikią, kad 8 atstovai šiame svarbiame posėdyje nedalyvavo. Seimo atstovų tarpe buvo trys kunigai su kunigiškais rūbais apsiirengę, kas sudarė mums amerikiečiams ne visai suprantamą įspūdį. Kunigiškai apsiirengusiais dvasiškais, rodos, lyg ne vieta valstybės parlamente, rodos, jiems geriau tiktų vien tikybiniams reikalais rūpintis.

Šiame savo posėdyje Seimas pirmu skaitymu priėmė žemės ūkio reikalais įstatymą, kuris ypatingai dabartiniu laiku yra labai svarbus ir reikalingas. Įstatymas leidžia žemės ūkio ministrai atankamai tvarkyti žemės ūkio reikalus. Taipgi Seimas apsvarstė ir be ginčų priėmė kitus įstatymus. Aplamai Seimo narių dėžtelmeniškas užsilaikymas daro malonius įspūdžius. Šiame posėdyje dalyvavo daug spaudos korespondentų ir publikos.

Be savų asmeninių reikalų neužmirštu ir VIENYBĖS reikalais pasidaruoti. Prie kiekvienos progos pakalbiniu Kauno inteligentus užsisakyti mūsų dienraštį ir pasekmės labai geros, pasitikiu gauti daug prenumeratų. Ikišiol jau gavau virš dvidešimt prenumeratorių, piramas mūsų dienraštį užsisakė Amerikos lietuviams gerai pažįstamas skulptorius Petras Rimša, sumokėdamas už du metus prenumeratą 84 litus. Susitariau su Lietuvos firmomis dėl keleto skelbimų. Manau ir daugiau biznio VIENYBĖI padaryti.

matyti pasirošimus Velykų šventei, kuri Lietuvoje skaitosi didžiausia ir kilniausia tikybinių visų metų šventė. Velykų išvakarės primena jau senokai gyventus priešvėlykinius laikus Lietuvoje. Rodos nejučiomis žmogus vėl sugrįžti į tą malonią vėlykinę nuotaiką, kuri jaunoose dienose taip laimingai būdavo išgyvenama...

Tiesa, šiemet Velykos Lietuvoje nebus taip linksmos, kaip seniaus, nes visa tauta išgyvena skaudų smūgį, kurį sudarė Klaipėdos pagrobimas. Bet Lietuvoje nesimato ir nejučiamas nusiminimo dėl to. Priešingai, visomis pusėmis reikią tik didelės pasiryžimas išgyventi Klaipėdos atpūšimo sudarytus sunkumus ir skriaudas. Taip pat visa tauta dideliu pasiryžimu ir užsidegimu pasiryžusi ginti savo žemę ir laisvę. Kuomet tauta pasiryžus gyventi ir kovoti, jai laimėjimas ir šviesi ateitis užtikrinta.

A. S. Trečiokas

IDĖJINIS KOMUNISTAS

Pastaruoju laiku didelė retybė sutikti Amerikoje pilnai idėjinį komunistą. Kuomet 1935 metų vasarą Maskva pakėitė savo politikos gaites ir paluosavo idėjinės disciplinos saitus, tuojuo Amerikos komunistai pradėjo išsigimti biznieriška kryptimi. Beorganizuodami komunistai bendrus frontus su visais ir visur, kur tik gali pasitarnauti komunizmo praplėtimui, jie neuzmiršo ir patys savo gerbuviu. Todėl idėjiniam komunizmui Amerikoje beveik vietos nebeliko.

Prezidento Roosevelto administracijos eksperimentams reikėjo visuomenėje pritarimo, todėl net ir aukštas valdiškas vietas plačiai atsidarė durys ir komunistų agitatoriams. Kuomet vėliau kongresas apsižiūrėjo, kad į valdžios aparatą prigužėjo komunistų, pradėjo aiškiai žinomas komunizmo apatalus tardyti. Bet nei vienas į valdžios aparatą įsigavusių komunistų nepripažino esąs komunistu.

Vieni jų teisinosi, kad savų laiku jie buvo komunistais, bet dabar jau yra džefersoniniais demokratais. Kiti tikrino, kad tik jų pažiuros supuola su komunistų įsitikinimais, bet jie patys nebuvo ir nėra komunistais. Treti sakė, kad tik siauriai mastantieji davatkos jų įsitikinimus gali paskaityti komunistškais, nes tikrenybėje jų įsitikinimai nesiskiria nuo Abraomo Linkolno įsitikinimų. Ketvirtai tikrino, kad jie darbuojasi vien tuo tikslu, kad priverstus kapitalizmą funkcionuoti.

Vadinasi, kaip greitai komunistų vadai įsigavo į valdišką vietą, taip greitai idėjinio komunizmo juose nebeliko. Jie sudarė įvairių įvairiausių išsikalbėjimų, kad jie su komunizmu nieko bendro neturi. Nėr ir mūsų lietuviški komunistai virto demokratų partijos vasalais. Jei trys metai atgal kas nors būtų pasakė mūsų komunistams, kad jie už trijų metų agituos už kapitalistinės demokratų partijos kandidatus, dės savo laikraščiuose jų paskelbimus, tai jie būtų tokiam drąsuoliui akis išplėję.

Bet nors idėjinis komunizmas Amerikoje visiškai subankrutavo, vis tiek dar atsirado vienas idėjinis komunistas. Juomi yra WPA unijos Darbininkų Susivienijimo gen. sekretorius-izdininkas, Herbert Benjamin. Jis nedvejojantį kongreso komisijai pasisakė, kad jis yra komunistas. Tai drąsus ir sąžiningas žmogus tas p. Benjaminas. Jis užsitarnauja kokio nors atžymėjimo už atvirą pripažinimą idėjinio komunistu.

Trys metai atgal kas galėjo net pamanyti, kad Amerikos komunizmas išsigims į paprastų politikierių ir karjeristų srovę. O šandien komunistus sunku atskirti nuo demokratų ir republikonų partijų politikierių. Kąžin ar pajęgtų net Maskva išnaujo Amerikos komunistus sudisciplinuoti ir suburti į tokį drausmingą idėjinį frontą, kokį Amerikos komunizmas trys metai atgal sudarė.

SPAUDOS APŽVALGA

Politiniai Kaliniai

Vilnyje idėta pranešimas iš šiaulių kalėjimo, kuris savo politinių kalinių ten 69 vokalų. Tautybės atžvilgiu, lietuvių sudarą 52 nuosimėčių, žydai 48. Vasarą jiems duodama darbo Barėlinų durpnyuose ir mokama po 40 centų dienai.

Fašizmą Išaikinant

VIENYBĖS skaitytojams man jau teko cituoti buvusio Berlyno policijos viršininko, socialdemokrato Grzezińskio knygą, kurioje jis nurodė, kad pagrindinė demokratinės Vokietijos sugnuožimo kaltė buvusi stoka vokiečių liaudyje demokratinės dyasios ir noro demokratiniai gyventi. Tą patį patvirtina ir buvęs Vokietijos vidaus reikalų ministras, Sollmanas, socialdemokratas, kurio žodžius Naujienos cituoja. Jis sako:

„Po karo Vokietija parodė pavyzdinga forma visas namines fašizmo priežastis: aristokratija ir stambaus biznio valdytojai nekentė demokratijos; vidurinė klasė ir ūkininkų luomas nemokėjo demokratinio būdų suprasti; o tarp demokratinio socialistų ir fanatiškai diktatūrinį komunistų virė kova. Jokia demokratija negali išlikti gyva, jei žymi tautos dauguma jai priešinga, tai dėl savo luomo reikalų, tai dėl pagrindinio jos nesupratimo.“

Mūsų kairioji spauda atkakliai kurį laiką visus tautininkus „fašistais“ pravaržylavo, tik dabar aptilo, kada pradėta reikalauti nurodyti, kodėl tautininkai yra fašistai, nes kairieji, aišku, atsakyti negali. Komunistai, mat, pasakoja, kad fašizmas tai „paskutinis kapitalizmo pasipardymas“. O pas lietuvius kapitalistų nėra. Naujienos sako, šita komunistų mintis esanti „nesąmonė“, nes fašizmas pasirodė šalyse, kur kapitalizmas nespėjęs įsigalėti. Ji pastebi, kad prieš fašizmo įsirioglinimą valdžion, jis „pasidaro platus masinis sąjūdis“. Tos masės, aišku, ne iš kapitalistų susideda. Jas sudaro liaudis. Kodėl ta liaudis prieš fašizmą dedasi? Dėlto (Naujienos pasakoja), kad „nesuprantant demokratijos idėjų, ar nemoka demokratinio būdų varstoti savo reikalus apginti“. Komunistai čia atlieka tamsią rolę, liaudį mokydami, kad tik vienos partijos diktatūra („vadas“) visus klausimus išriša ir rojų sukuria.

ninkai yra fašistai, nes kairieji, aišku, atsakyti negali. Komunistai, mat, pasakoja, kad fašizmas tai „paskutinis kapitalizmo pasipardymas“. O pas lietuvius kapitalistų nėra. Naujienos sako, šita komunistų mintis esanti „nesąmonė“, nes fašizmas pasirodė šalyse, kur kapitalizmas nespėjęs įsigalėti. Ji pastebi, kad prieš fašizmo įsirioglinimą valdžion, jis „pasidaro platus masinis sąjūdis“. Tos masės, aišku, ne iš kapitalistų susideda. Jas sudaro liaudis. Kodėl ta liaudis prieš fašizmą dedasi? Dėlto (Naujienos pasakoja), kad „nesuprantant demokratijos idėjų, ar nemoka demokratinio būdų varstoti savo reikalus apginti“. Komunistai čia atlieka tamsią rolę, liaudį mokydami, kad tik vienos partijos diktatūra („vadas“) visus klausimus išriša ir rojų sukuria.

Geriausias vaistas prieš palinkimą fišizman, yra masių švietimas. Reikia kvieisti jas auklėti demokratinėje dvasioje, gyventi demokratinėje dvasioje, ir veikti demokratiniais principais. Tai nėra lengvas darbas, bet švedai, norvegai, dānai, šveicarai ir kitos mažos tautos Europoje rodo, kad darbas galimas.

Vyt. Širvydas

KAUNAS. — Finansų ministras nutarė Prekybos Institutą atkelti į Kauną. Sutvarkyti Instituto Klaipėdėje perdavimo reikalus, taip pat ir perkėlimo, yra įgaliotas to instituto rektorius E. Galvaneuskas.

LIETUVIŲ DIENOS TINKAMESNIO SURENGIMO REIKALU

Balandžio 17 d. vakare SLA salėje. 197 Grand St., Brooklyn, N. Y., įvyko Lietuvos Dienos N. Y. Pasaulinėje Parodoje Komiteto posėdis. Pirmą kartą posėdyje dalyvavo tik ką iš Lietuvos atvykę Lietuvos komisionierė Pas. Parodoje p-lė M. Avietėnaitė ir galų gale, vietos ir Lietuvos komitetų darbuotė bus suderinta.

P-lė Avietėnaitė pranešė, kad Lietuvos eksponatų didžiulia jau pasiekė New Yorką, — per Liepoją. Vytauto Didžiojo didžioji statula jau pastatyta Lietuvos paviljone, muralai jau įmūrinami, eksponatai tvarkomi, paviljono patarnautojos jau verbuojamos. Parodos atidarymo eitynėse bal. 30 d. dalyvaus mišri apie 30 vyrų ir moterų grupė, tautiškais drabužiais pasipuošusi.

Moterų skyriaus atstovės pasakojo, kad bal. 23 d. balius Arcadia salėje bus kaip ir Lietuvos Dienos repeticija miniatiūroje, betgi ta miniatiūra tikrovėje bus dar nematytos šioje apylinkėje lietuvių minios sambarūs. Ši pramoga drauge bus ir priėmimas p-lė Avietėnaitė, debiutas milžinišku mastu. Programoje bus tautiškų šokių vaizdavimas, šoks du šokėjų rateliai. Du chorai koncertuos. Kalbės gen. konsulas J. Budrys ir komiteto pirmininkas J. Laučka. Tikimasi, kad dalyvaus ir Lietuvos atstovas Washingtono pulk. P. Zadeikis ir gen. konsulas Kanadai pulk. Grant-Suttie. Iš artimų ir tolimų kolonijų tikimasi, kad susilauksime svečių, kurie atvyks autobusais, automobiliais, traukiniais. Rengėjos rengia malonų siurprizą ir Jurgiams, tos dienos celebrantams: orkestras gros Jurgių polką. Valsų mėgėjai turės progos šokti rožių valsą su lietuviškais melodijomis. J. Navicko "Nakties Pelėdos" savo ruožtu deda pastangas pratinti šokėjus prie lietuviškų melodijų. Nenusivils nei džiazo mėgėjai.

Posėdy dideliu džiaugsmu ir dėkingumu pasveikintos moterų pastangos sukelti fondą Lietuvos Dienai. Visos komisijos pradėjo veikliau dirbti, išaiškino tikrąją padėtį ir patyrus, kad iš Lietuvos paramos nebus, nes dabar Lietuva taupo viską ginklavimuisi. Lietuvių Diena rugsėjo 10 d. bus grynai amerikiečių padaras ir parodys mūsų kultūrinį subrendimą. Chorai jau veik susimokė ir neužilgo kolonijas lankys muzikų komisijos numatomas dirigentas. Legijonieriai ir orkestrai jau registruojami pas adv. K. R. Jurgelą, parado komisijos pirmininką, 359 Union Ave., Brooklyn, N. Y., mokamos melodijos derinamos, kad išvengtų duplikavimo. Tautinio Jaunimo Sąjungos centras rengia priėmimą jaunuomenei iš kitų kolonijų rugpjūčio 25 d. ir stengiasi sukelti lėšų. Eilė biznierių pasižadėjo dovanoti maisto gaminių ir švelnių gėrųjų jaunuomenei pavaisinti, bet kadangi numatoma susilaukti apie 4.000 jaunuomenės, tai visi biznierių prašomi talkon. Prekybos Butas irgi eina į talką ir rengia susipažinimą su biznierių ir profesionaliais iš kitur.

Rengiasi sukviesti ta proga ekonominę konferenciją. Amerikos Lietuvių Legijonas šaukia savo seimą rug. 9 ir 10 dd. ir šį kartą tikisi sulaukti svečių iš vadinamųjų "lietuviškų" Amerikos Legijono postų. Moterų Talkos daliniai, betgi, apgailestauja, kad ligi šiol New York'o moterys nesugebėjo ar nenorėjo sudaryti Moterų Talkos vietos Dariaus-Girėno Postui paremti. Legijonieriai kiekviena proga garsina lietuvių vardą ir Lietuvos vėliavą, ir reikėtų mūsų karžygių paremti. Legijonieriai karo metu ir Lietuvos kovose už nepriklausomybę atliko savo lietuvišką pareigą. Parodykime jiems dėkingumą.

Lietuvių Dienos programos komisija jau baigia savo planus leidiniui formuluoti ir neužilgo leidynei bus atiduotas spaudon.

Lietuvių Dienos ženkleliai platinami, tik, deja, kol kas veikliais komitetais pasirodė tiktai Chicago ir Waterburis. Mahanoy City SLA veikėjai atėjo talkon su pinigine parama. Jau laikas subrusti visose kolonijose. Lietuvių Dienos rengimas ir pasiekimas priklausys grynai nuo to, kiek lėšų sugebėsime sukelti. Tai ne vienos kolonijos reikalas, tai visų lietuvių darbas ir reikalas. Kiek tekė iš komiteto narių nugarsti, tai nusiskundžiama tiktai finansų ir propagandos komisijoms.

Kitas Komiteto posėdis įvyks balandžio 24 d. vakare SLA salėje, Brooklyn.

Reporteris Klajūnas

RADIJAS

SO. BOSTON, Mass. — Šeštadienį balandžio 22-ra programos per stotį WORL 8:00 iki 8:30 val. ryte bus:

- 1 — Dainininkė Emilija Rudokaitė iš So. Boston.
- 2 — Žinios
- 3 — Muzika.
- 4 — Radijo kontestas.

Sekmadienį, balandžio 23-čią penkių metų radijo sukurtą programą per stotį WORL 9:30 iki 10:30 ryte bus skaitantis:

- 1 — Armonistai Vladas Volusėnavičius iš Needham ir Juozas Povilaitis iš So. Bostono.
- 2 — Aušrelės choro grupė iš Worcesterio vadovaujant Jonui Dirveliu.
- 3 — Dainininkas Aleksandras Vasiliauskas iš New Yorko.
- 4 — Dainininkė Genovaitė Yencienė iš Worcesterio.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, pranešdami savo įspūdžius. Steponas Minkus, garsintojas

CLEMENT VOKETAITS

Advokatas

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

TEL.: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET, TEL.: EVERGREEN 8-7179

BALTIMORĖS LIETUVIŲ VEIKLOS PAGYVINIMO REIKALAS

BALTIMORE, Md. — Po tragiškų Klaipėdos įvykių, kada barbaras Hitleris šarvuota kumštimi priverė Lietuvą užleisti vokiečiams vienintelį ir jau gerai įrengtą uostą Klaipėdą, aš buvau taip susinervavęs, kas net mano senutė plunksna buvo iskritus iš rankų ir todėl keletas mano minčių negavo progos išvysti pasaulio, kuris šiandien taip keistas ir pilnas visokių neteisėjų.

Viena iš tų žinučių, kurios laiku aš negalėjau pranešti, nors dabar ir pavėluotai, turiu su širdgėla priminti Baltimorės lietuvių kolonijos patrijotinei visuomenei.

Po to, kaip Hitlerio šarvuota kumštis išstūmė Lietuvą iš Klaipėdos krašto, viso pasaulio lietuviai sujudo protestuoti prieš tokį neteisėtą Hitlerio smurtą. Visose lietuviškos apyventose kolonijose įvyko dideli visu srovių masiniai mitingai, kuriuose buvo išnešta ir į atitinkamas vietas pasisųta protesto rezoliucijos smerkiančios Hitlerio neteisėtą smurtą prieš Lietuvą. Buvo ir dabar dar renkamos aukos Lietuvos Gynimosi Fondui ir suselpti klaidpėdiečius lietuvius pabėgėlius.

Baltimorės lietuviai tą tragišką Lietuvai įvykį praleido tytomis lyg kad. Klaipėdos kraštas, arba jos gyventojai nėra valstybės dalimi ir tautos vaikais. Rodos, kad jiems nėra Lietuvos valstybės likimas. Tiesa, čia negalima kaltinti tuo atžvilgiu visų Baltimorės lietuvių, kurie tą tragišką įvykį labai skaudžiai atjautė ir tik laukia, kada bus pašaukiami pareikšti Hitleriui pasipiktinimą ir išnešti griežtą protestą, kartu prisidėti auka Lietuvos valstybės ir nepriklausomybės gynimui. Čia yra kalti vadai, kurie privalo tuo rūpintis ir yra sargyboje tautos ir valstybės reikaluose. O tais vadais, kuriems pavesta, yra Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba. Seniau B.L.D. Taryba visuomet buvo sargyboje visų tautos reikalų ir niekada nepraleisidavo svarbesnių Lietuvos reikalų ar įvykių tinkamai nereagavus.

Nė viena Baltimorės lietuvių rezoliucija yra pasiekusi Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybę ir net Tautų Lygą. Keletas paskutinių metų laikotarpįje B.L.D. Tarybai patekus į kitas rankas, Tarybos veikimas pasukta kita kryptimi ir visai, galima sakyti, apmiręs. Pereitais metais Taryba saldžiai pramiegojo grobuonių lenkų ultimatumo tiekimo Lietuvai momentą, o šienau.

KRONISKOS LIGOS
Vyrai ir moterys su didžiausiu pasisekimu yra gydomi moderniais metodais. Jei jūs sergate liga, kurios nesuprantate, užeikite pasitarti ir atjums išaiškinti.

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kronišką nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeidamųjų žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės X-Spinduliai. Kraujo ir šlapimo ištyrimas prieinama kaina EGZAMINACIJA NEMOKAMAI
Dr. L. ZINS
110 East 16th Street, New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl. (Išsteigta prieš 25 metus)
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Generalinė apdrauda.—Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavimas ir administravimas
- Importavimas ir eksportavimas į ir iš Lietuvos
- Atliktami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: MARKET 2-4867 arba Blgelow 2-1093

viensiai tautinės krypties asmenys. Tada Taryboje atsirastų daugiau gyvumo, prasidėtų didesnis ir platesnis veikimas ir Taryba turėtų pilnas rankas veikti tautiniais ir Lietuvos reikalais.

Sekmadienį, balandžio 23 d. Baltimorės Lietuvių Dainos Dr-jų scenoje stato Miko Petrausko operetė "Kaminkrėtys ir malūnininkas". Vaidinimas įvyks Lietuvių salėje. Pradžią 7 val. vak.

Balandžio 28 d. toje pačioje salėje įvyks klasiškų šokių vakaras. Programą pildys Vytautas Belajus su savo grupe iš Chicago, Ill. Vakara rengia Baltic American Society iš Washingtono, D. C. Vadovaus p. L. I. Esunas.

P. P. JARAS

ČIGONŲ OPEROS GASTROLĖS

Čigonai niekur nepasizymi darbštumu. Visur jie pasizymi greičiau kaip valkatos ir vargšai. Čekijoje, pavyzdžiui, jiems dėl to šiuo metu ruošiamas net speciali baudžiamoji darbo stovykla. Čekoslovakijos saugumo organai 1937 ir 1938 metais specialiai surasė visus savo valstybės čigonus ir išdėvė jiems specialius asmens liudijimus, kuriuose vietoje fotografijos yra pirštų nuospaudos. Visoje Čekoslovakijoje prieš atplėšiant nuo jos tam tikras sritis būta per 40,000 čigonų. Šiuo metu vien tik Čekijoje ir Moravijoje, kurių plotas yra sumažėjęs visu trečdaliu, tebesą apie 12,000 čigonų, kurių čia ir prieš teritorijos apkarpyimą būta apie 12—15 tūkstančių. Tuo būdu čekų spauda skundėsi, kad trečdaliu sumažintoje teritorijoje čigonų pasilikę beveik tiek pat, kaip seniau.

Antra vertus, ta pati čekų spauda pripažįsta, kad ir čigonų pasitaiko gabii ir darbščii. Čekai turį keletą čigonų ūkininkų, kurių ūkiai esą vieni geriausių visoje apylinkėje. Vienoje vietoje esanti ištisia čigonų kalvių stovykla — ir tai visi tie kalviai esą labai geri ir darbštūs amatininkai. Keliose vietose čigonai turi savo orkestrus ir net mėgėjų teatrų. Ir tai ne bet kokius teatrų, o operas. Patys čigonai ir surkia sau operas savo gy-

venimo motyvais, apdainuodami savo klajoklišką gyvenimą, jo vargus ir nusivylimus, o taip pat gamtos meilę. Viena tokia čigonų opera š. m. balandžio mėn. ruošia net savo gastroles eilėje Slovakijos miestų.

ATVYKO VILNIEČIŲ EKSKURSIJA

VILNIUS. — Balandžio 6 dieną rytiniu traukiniu iš Kauno atvyko 35 žmonių ekskursija, kurią sudaro vien iš Vilniaus krašto kilę ir dabar Kaune gyveną lietuviai. Vilniaus geležinkelio stotyje juos pasitiko gausus būrys Vilniaus lietuvių, kurie svečius nusivedė pas savę. Viena dalis svečių Velykų šventėms liko Vilniuje, kita vyko pas savo gimines į sodžius.

Tel.: Evergreen 7-2534
J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Ar gerai kalbi ANGLISKAI?
Nedaryk juokų su savo paklaidomis, pagerink savo angliską kalbą lengvu būdu, namieje. Gal išmokti lietuvių kalb. rašybos, laisvų ir draugių nutarimų rašymo, aritmetikos, ir tt. Aprašymas nemokamai. Antraštas: G. LEVESKIS, 5663 Hub St., Los Angeles, Calif.

2 Asmeniškai Lydimos

DIDELE EKSKURSIJA
M.S. GRIPSHOLM

Išplauks iš New Yorko per GOTHENBURGĄ, SVEDIJĄ
Pirmoji Gegužės-May 31 d.
Antroji Liepos-July 1 d.

Antroji ekskursija vadovauja V. Mučinskas. Svedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas Amerikoje.

VI. Mučinskas
Abi ekskursijos užgirtos Lietuvių Laivakortė Agentų Sąjungos Am. Gausi nemokamai suteikiama mūsų ekskursijų brošūra ir patikrinti leidini "Turizmo Žinios".
Kiti išplaukimai iš New Yorko:

GRIPSHOLM geg. 4, liepos 24
DROTTNINGHOLM geg. 13, birž. 12
KUNGSBOLM birž. 3, rugpj. 19
Kreipkitės į savo vietinį agentą ar SWEDISH AMERICAN LINE
4 W. 51-st St., Rockefeller Center, New York, N. Y.

Lietuvių Radio Korp. Programų, Pirmutinis ir 5-kių Metų
JUBILIEJINIS—IŠKILMINGAS KONCERTAS
Programoje:
AL. VASILIAUSKAS—Dramatiškas Tenoras
LONG. BUNIS—Smuikininkas
JUOKINGAS VEIKALĖLIS—Scenos Vaizdelis
"ŠEŠIOS BIRUTĖS"—Radio Dainininkės
ARMONIKŲ KVARTETAS—Puikūs muzikai
SMUKŲ KVARTETAS—Žinomi Smuikininkai
Koncertas įvyks
Sekmadienį, Balandžio-April 23, 1939
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
Kampas E ir Silver gatvių
SO. BOSTON, MASS.
Pradžią 8 val. vak. Išanga \$1.00; 75c ir 40c

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
Rengia ir prižiūri LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE
Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu
EUROPA
Išplauks iš New Yorko
GEGUŽĖS 13, 1939
Greitai traukiniai prie pat laivo EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną ir Klaipėdą
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

PROGA TIEMS, KURIE NEMATĖ!
Visuomenei Pagėdaujant Rodoma Antra Kartą
Brolių **MOTUŽŲ** FILMOS
METAI LIETUVOJE
PAVASARIO RŪPESČIAI
Laukai ir sodai, Sapnas žydinčiame sode. Sienapiūtė Nevėžio lankose, Devintinės Raseiniuose, Turgus Plungėje, Studentiška gegužinė.
VASAROS DARBAI
Trumpi gamtos, ūkio darbų ir žmonių vaizdai: po Suvalkiją, Šiaurės Lietuvą, Zemaitiją, KLAIPĖDOS KRAŠTĄ, Kauniją ir Rytų Lietuvą.
RUDENS GĖRYBĖS
Rudens vaizdai su grybais, sermukšnio uogom, obuoliais; kariuomenės sugrįžimas iš rudens manetų; Jaunimo dainos ir šokiai.
ZIEMOS MALONUMAI
Žiemos vaizdai: sniegas, šerkšnas; žūklavimas po ledu per Kūčias; medžioklėje zuikiai, stirnos, lapės; užgavėnės; žiemos pabaiga.
PASIRINKITE PATOGIAUSIĄ VIETĄ IR DIENĄ
Bal. 24 Great Neck, L. I., Kasmočių Sal., 89 Steamboat Rd.
Bal. 25 S. L. A. Svetainėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Bal. 26 Lake Ronkonkoma, L. I., Geo. Shliakis Svetainėje
ĮSIDĖMĖKITE PATYS IR KITIEM PASAKYKITE
IŽANGA Suaugusiems 35c PRADŽIA 7:30 v.
Vaikams 15c
PLATINKITE VIENYBĖ

LIETUVIŠKŲ MAISTO KONSERVUOTŲ KUMPIŲ—Hams & Picnic Hams
Krapuose Raugintų AGURKŲ
Užsakymai primami nemažiau 3 dėžių kiekiaus
LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORP.
157 Chambers St., New York City
REctor 2-2786

VIENYBĖ

1939 m., Balandžio-April 22 d.

LIETUVIŲ MENO TEATRO DARBAI

Lietuvių Meno Teatras, kuris buvo suorganizuotas 1933 metais, spalio mėn. 7 d. nepaįstanciai savo užsibrėžtą scenos darbą vykdo. Pirmiaisiais dar organizavimosi metais pasirodavo net su keliais naujais veikalais scenoje ir buvo dienų, kad tuos pačius kartodavo vietinė ir tolimesnė kolonijose. Priežastis, kad su daugeliu veikalų išėiti į visuomenę, tai buvo gal, kad visuomenė geriau pažintų organizuotą vaidylių grupę, o antra tai viena iš tikriausių, kad patys vaidylos save pažintų, t. y. kad žinotų netik režisiorius, bet ir patys vaidylos, kokius tipus galėtų suvaidinti. Pradžioje tas gyvai pasireiškė, nes jei ne visi, tai dalis vaidylių reikė noro turėti roles kuo didžiausias. Arba trumpiau sakant—vadovaujant, nežūrint ar jie tuos tipus sukurs tinkamai ar ne. Už tai ir galima tvirtinti, kad kai kurie turėjome klaidų, vienok tenka džiaugtis, kad tas greit suprasta ir išvengta.

Paskutinieji veikalai: "Lietuviai Pabuskite" ir "Spalių Devintoji" buvo su nepaprastais pasisekimais suvaidinti. Ir ne vien tik Amerikos lietuvių bet ir Lietuvos spauda, tai aiškiai pažymėjo, kad vaidylos buvo labai vykusiai parinkti—kiekvienas savo roles vaidino. Už tai atsilankiusioji publika, Liet. Meno Teatru susižavėjo.

Padarius trumpą pertrauką ir scenoje nepasirodžius su didesniais ir naujais veikalais, buvo gauta daug atsiskaukimų iš scenos veikalų mėgstančios publikos. Tas irgi liūdi, kad publika jau pasiūlo ir su nekantrumu laukia scenoje Liet. Meno Teatru.

Liet. Meno Teatras visai neturėjo atostogų. Per tą visą laiką pasirodė, net su dviem veikalais vel pasirodyti scenoje. O rudenyje, spalio mėn. 1 d. minėti savo gimimo sukaktį.

Taigi šiuo laiku tenka pranešti, kad balandžio mėn. 30 d. įvyksta mėnesinis Liet. Meno Teatru su svečiais pasilinksminimas—Susivienijimo salėje, 197 Grand Street, Brooklyne. Gegužės mėn. 7 d., taip pat, Susivienijimo Salėje—vaidinimas didžiulis ir nepaprastai juokingos komedijos "Piniģėliai".

Veikalas "Leitenantas Antanas" 5 veiks. drama, bus vėliau pranešta kada vaidinsime. Manoma suspėti dar šį pavasarį. Vaidinimus mėgstančios publikos prašome įsitemyti, nes šį kartą Lietuvių Meno Teatras šauniai žada pasirodyti.

Lietuvių Meno Teatru nariai, kaip minėjau ne vien, kad turi užsidėję sau pareigą—supažindinti Amerikos lietuvių visuomenę su scenos menu, bet stengiasi jį patys pirmiau pažinti.

Ištikrųjų visuomenei malonu pranešti, kad mūsų viena narė, kuri studijuoja liuanistiką, Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune, paskyrė savo liuoslaiki susipažinti ir su Lietuvos drama.

P-lė Eleonora Bartkevičiūtė, kuri dar po vienu metų, grįžusi iš Lietuvos, neabejojame, kad su nuosirdumu įteiks įgytas žinias ir kitiems Teatro nariams.

PUSNIKŲ 20 METŲ VEDYBŲ SUKAKTIS

Šeštadienį, balandžio mėn. 15 d. gražioje Povilansko užiegos salėje, 158 Grand St., Brooklyne įvyko graži puota pagerbti p.p. Pusnikus jų vedybinio gyvenimo 20 metų sukaktuvių proga.

Apie 9 val. vak. į salę įėjo p. Petras su žmona Pusnikai, jubiliantai. Kadangi pagerbimo vakarienė jiems buvo suruošta netikėta ir "surprizo" formoje, tai įvykis juos labai nustebino. Jiedu buvo patikti su gražiomis veiduose šypsenomis, su karštais sveikinimais; netrukė ir bučkių, buvo gražioms gėlėms apdovanuoti. Nuvesti ir pasodinti už puošnaus garbės stalo, tarpe svotų ir judvių sūnaus ir dukters.

Po skanių užkandžių, to vakaro programą atidarė brolis inžinierius Kazys Pusnikas ir buvo paskirtas vedėju p. Juozas Sagys, kuris vykusiai vedė užkviestas gimines ir svečius, išreikšti sukaktuviniams nuosirdžiausius linkėjimus.

Kadangi p. Petras Pusnikas yra stambus biznierių ir šios kolonijos geras tautinių reikalų rėmėjas ir taip pat jo žmona p. Pusnikienė, remia tautinį veikimą, jiems buvo linkėta, kad ir toliau dirbtų tokiam užsibrėžtame darbe tautos labui. Kadangi p. Pusnikas yra Tautininkų klubo narys, tai klubo nariai dalyvavo ir vienas iš jų, Vincas Vyšnius, klubo vardu išreikšė nuosirdų pasveikinimą.

Matėsi jubiliantų giminės ir svečiai, buvo net iš New Jersey valstijos. Buvo daug ir jaunuomenės. Po sukaktuvinių gražių išreikštų padėkos žodžių visiems tos vakarienės rengėjams, prie geros muzikos visi linksminosi iki vėlyvos nakties.

KETVIRTASIS MUZIKOS VAKARAS

Amer. Liet. Muz. Men. Dr. jos koncertas įvyks šį mėnesį, balandžio 28 d. Tai bus penktadienio vakaras. Programa prasidės 8:30 valandą.

Šį kartą dalyvaus sekantieji menininkai: Longinas Buišis, jr., pasižymėjęs smuikininkas

Naujosios Anglijos valstybėse. Dainuos baritonas Kazys Hoffmannas apie kūrį daug nereikia minėti, nes visi jį gerai pažįsta. Dalyvaus ir čellistas Jonas Wilkowi. Tai bus didelė retenybė, klausytis čello muzikos. Butų naudinga turėti čellistų lietuvių. Todėl manoma, kad pasiklausė čello muzikos atsiras norinčiųjų mokytis. Yra nemalonu, kad pas mus nėra styginių ansamblių. Butų galima daug įdomesnes programas sudaryti ir kartu supažindinti visus su įvairiomis meno ir muzikos šakomis.

Šis koncertas įvyks Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne. Įėjimas 50c. Po programos bus šokiai. Kviečiam visus dalyvauti. Rengėjai.

ATVELYKIO PUOTA

Sekmadienį, bal. 16 d. pas p.p. Vyšnius įvyko atvelykinis pokylis. Šitame pokilyje gražiai linksminosi sekamieji giminės ir svečiai: Vincas Dabulis, Marė Andriuskevičienė, Jonas ir žmona Kazlauskai ir sūnus Vincas su žmona. Šelniai ir jų dukterė Aldona, Jurgis Andriuskevičius, Valentinas su žmona Klimčiauskai ir jo šeima ir ponia Kaukarienė.

Apsivedė Edvardas Tamulonis

Balandžio mėnesio 12 dieną, žinomas New Jersey gyvenotojas, Edvardas Tamulonis apšivedė su p-lė Mary Baro. Vestuvės buvo Kristaus bažnyčioje, Philadelphiajioje.

Povestuvinis pokylis buvo p. O'Donnell namuose. Be ponios Balto, jaunosios mamytės, pokilyje dalyvavo p. Tamalonai, jaunojo tėveliai, ir p. O'Donnell, ponia Pratt iš Elmira, N. Y., ponia Elena Smitrienė ir ponai Kullman iš Long Island.

Linkime jaunavedžiams ilgo ir laimingo gyvenimo.

"LAZDUKIŲ" ŠOKIŲ VAKARAS

Lazdų šokių vakarą rengia L. I. Birutės Merginų klubas, šeštadienį, gegužės mėn. 6 d. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne. Šokiams gros visų mėgiamas Nakties Pelėdų orkestras, vadovaujant Pelėdų tėvūniui Jonui Navickiui.

Pradžią 8 val. vak. Ižanga 35 centai. Ir aš savo šermukšning lazdą nusinešiu. Kas žino gal šokių metu mušis lazdomis? Atsarga gėdos nedaro. Tad visi būkime, nes visi gausime po lazdą nuo birutiečių.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISAUSKO ANGLIŲ CO

335 Union Avenue, Dabar siūloma pirkti Blue Coal Telefonuokite tuojau EVERgreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS Accountant & Auditor kreipjkitės

Juozas J. Akulonis, Jr. 1147 E. Jersey St. Elizabeth, N. J. Tel.: ELizabeth 3-7788 Namų tel.: ELizabeth 3-9429

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkė savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE. 2601 Taylor Street BROOKLYN, N. Y. TEL.: EVERGREEN 7-1317 PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 AVENUE J

PENKTAS METINIS B. ŠALINAITĖS MOKINIŲ KONCERTAS

Dainuos Hartfordo Simfonijos Orkestro Solistė BIRUTĖ RAMOŠKAITĖ

Smuiku Gros Cornell Universiteto Orkestro 1-is Smuikininkas VITOLD ARNETT—SUKACKAS

Programoje, kurią išpildys B. ŠALINAITĖS mokiniai, bus piano solo, duetai, dainos, tautiniai rūbais apsirėngę jaunuoliai pašoks tautinius šokius

Mokinių tarpe bus: VIKTORIJA VALUKAS ALDONA ZILINSKAS ONYTE DAUKANTAS ZUZANA VAITELIŪTĖ LUIZA MAKUTENAITĖ LILJA MILCHIŪTĖ JOANA MISEVICIŪTĖ VINCAS SKUODIS RITA IR DARATA GLAMKAUSKAITĖS

B. ŠALINAITĖ

BE MOKINIŲ PROGRAMOJE DAINUOS IR PARGARSEJĖS SIETYNŲ CHORAS IŠ NEWARKO IR ANSAMBLIS "AIDBALSAI"

SEKMADIENĮ 7 GEGUŽĖS-MAY 1939

SHUBERT SVETAINĖJE

Broadway & Monroe & Howard Gates Ave. Station, Jamaica Line Būtinai pirkite bilietus iš anksto, nes prie durų nebus pardavinėjama. Galite gauti pas visus mokinius ir VIENYBĖJE.

"TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS"

50. Kareivis žinojo baidą šio žvėrišką jėgą ir žiaurumą. Jam dabar lengva buvo pabėgti. Bet jis pasijuto esąs narsuoliu. Butų negarbinga palikti vieną su šiuo žvėriu ateivį, kuris juk išgelbėjo jo paties gyvybę. Dėl to šis kareivis pasiryžo nepažįstamam Tarzanui atsidėkoti, jam padėdamas.

Netrukus Tarzanas surado minkštą dinosauro vietą po kaklu, kur ir smeigė savo peiliu keletą kartų. Bet bausis dinosauras, kaip ir visi driežų veislės gyvūnai, buvo labai gaivus. Nors jo kaklas buvo perpjautas keliose vietose, jis vis kovojo. Bet kareivis pribėgęs durė savo ieušu.

Kuomet Tarzanas perpjovė dinosauro kaklo gijas, kareivio ilgas iešmas pervėrė gyvūno krūtinę ir širdį. Dinosauras kriokdamas pargriuvo, bet vis dar blaškėsi, nors jau jėgų kovai neturėjo. Tik mažu-pamažu bausinas aprimo ir nudvėso. Tuomet abudu kovotojai susitiko prie lavono.

Po keleto žodžių Tarzanas su kareiviu pradėjo susikalbėti Svahilių kalba. "Aš esu Tetas iš Tobos", pasisakė kareivis. "Tu išgelbėjai mano gyvybę. Kuo aš galiu atsilyginti?" Tarzanas atsakė: "Nuvesk mane į Athainą". Kareivis labai nustebė ir pakraipė galvą, netikėdamas, kad Tarzanas to nori.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBES numeryje

Tel. Market 3-5357 Michael Akialis, Jr. Laidotuvių Direktorius 195 Adams St., Newark, N.J.

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI
DR. JOHN WALUK 161 No. 6th Street
DR. ED. W. ZUKAUSKAS 4302 Flatlands Ave.
DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS) 221 So. 4th Street
VALANDOS 8-10 ryte 1-2 p. p. 6-8 vak. Šventadieniais susitarus Tel. Evergreen 8-9229
VALANDOS 1-2 p. p. 6-8 vak. Ir pagal sutartį Tel. Navarre 8-1919
VALANDOS 9-12 ryte 1-8 vakare Penktadieniais uždaryta Tel.: Evergreen 7-6868

MODERNISKA SALDINIŲ KRAUTUVE
Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžės iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Visada Galima Gauti Geriausi Užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-7142

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam trikes—bejėgis? Neturi apetito, baurūs pūslės skausmai? Rūktis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4123 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPYLIČIOS LAIDOTUVĖMS Tel. Evergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 7-4335 Kopyličia Laidotuovėms

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS 54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y. Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (ŠALINSKAS) 84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Kopyličia Laidotuovėms

A. RODZEVICZ (A. Radzevičius) Tel.: Stagg 2-4409 402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAVEMEYER 8-1158 JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams